

Szerkesztőségi iroda:
 Nagybecskerek,
 Zápolya-utca 1-ső szám,
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
 Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.
 Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
 Egész évre ———— 24 kor.
 Félévre ———— 12 .
 Negyedévre ———— 6 .
 Egy hóra ———— 2 .
 — Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik
 vasár- és ünneppapok kivételével mindennap délután 5 órákor.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 193. szám.

Csütörtök, augusztus 27.

A megoldás kérdése.

Nagybecskerek, augusztus 27.

(M—d.) Mikor az agg király lefáradt a magyar fővárosba a válság megoldására, nagy megnyugvással fogadta ezt a közvélemény, mert ez azt jelentette, hogy midőn a magyar király a magyar miniszterválságot magyar földön kívánja megoldani, ez arra mutat, hogy a magyar nemzet érdekeinek megfelelő módon akarja azt megoldani. Bármily sürgős az egész közéletünket súlyosan terhelő parlamenti válság megoldása, már a válság beállta alkalmával előre lehetett látni, hogy az kissé hosszasan el fog húzódní. A megoldás elhúzódása azonban még hosszabb lesz, mert nem lehet elképzelni, hogy a király rögtön ítéletet mondhasson az első hallomásra. Nézetünk szerint nem a jövődö miniszterelnök kiválasztásában, hanem a nemzeti engedményekre való elhatározásban fekszik a mostani válság megoldásának főnehézsége. Ugy a szabadelvű párt körében, mint az ország közvéleményében nagy mértékben tért hódított az a meggyőződés, hogy a katonai téren engedményeknek kell történni. Oly erős ez a meggyőződés, hogy a korona ily engedmények nélkül a többség soraiból ma már nem kap kormányalkitásra alkalmas politikust, minthogy kétség alig fér hozzá, hogy bárki neveztessek is ki magyar kormányelnökké, ha üres kézzel jön, a kibonyolítást eszközölni nem lenne képes.

Ami a katonai engedményeket illeti, arra nézve az a felfogás uralkodik politikai körünkben, hogy az u. n. katonai körök a már kilátásba helyezett engedményeken túl menni nem hajlandók, de hogy még ezeknél is határozottabb ellenzője a magyar követeléseknek dr. Körber osztrák miniszterelnök, ki ebből nem is csinál titkot, sőt azt sugalmazott lapjaiban hangosan hirdeti, mert tudja, hogy ezáltal Ausztriában nép-

szerüségre tesz szert s a majdan összeülő Reichsrathban is kedvezőbb fogadtatásra találhat. Ha a fenforgó nagy kérdés csak mint a magyar király és a magyar törvényhozás közt tisztázandó ügy tárgyalatnék, akkor nem volna oly nehéz a megoldást megtalálni. De mivel a kérdés egyttal Ausztriát is érdeklő ügy s mivel a hadsereg eddigi rendjében teendő nagyobb változások rendkívüli nehézséggel járnak s osztrák részről már is heves ellenkezés nyilvánul, azért rendkívül nehéz a megoldás s azért aggnak sokan tekintélyes politikusaink közül, hogy az erősen megfeszített hur elvégre elszakad s a mostani zavarokból beláthatatlan bajok fognak zudolni az országra. E komoly és nehéz helyzet közepette némi megnyugvást kelt az a körülmény, hogy — ha a jelek nem csalnak — az uralkodó maga át van hatva attól a meggyőződéstől, hogy nem pillanatnyi kiegészítő eszközökre, hanem a válság állandó és tartós megoldására kell törekedni. — Ami a kabinetalakítást illeti, az erre vonatkozó hírek még mind csak találgatások, mert míg a kibontakozás sarkkötét képező katonai engedmények tekintetében a korona elhatározása nem ismeretes, addig semmi biztosat nem lehet mondani arról: kik és mily módon fogják megkísérteni a kibontakozás nehéz munkáját.

A katonai kérdések egyébiránt nem az egyedüliek, melyek az új kabinetre óriási nehézségű feladatokat rónak. Majdnem hasonló jelentőségűek a közgazdasági és pénzügyi kiegyezés kérdései. Ezek sorában, mint legsürgősebb, említendő meg a cukorkérdés.

... De hát nem lebeg az agg uralkodó nyilatkozata is a politikusok előtt kérdésként:

— Beteg vagyok, öreg vagyok?!

A kiszolgált katonák visszatartása. A közös hadügyminiszterium elrendelte, hogy a harmadik évet szolgáló legénységet, amelyet szokás szerint a nagy hadgyakorlatok után december 31-éig tartósan szabadságotni szokták, a tényleges szolgálásban tartsák vissza. Ezen intézkedés, amely teljes összhangzásban van a véderőtörvényvel, a hadsereg összes csapataira vonatkozik, a bosznia-hercegovinai csapatok kivételével. A hadügyi kormányzat ezen intézkedése ideiglenesnek tekintendő. Hogy a hadügyi kormányzat véglegesen mit fog határozni, az ő felségének Bécsbe való visszatérletől és a magyarországi viszonyok alakulásától függ. — Megemlítjük itt, hogy a Délmagyarországi Közöny ezzel szemben „illetékes forrásból” arról értesül, hogy ez a hír nem felel meg a valóság-nak, mert a három évet leszolgált katonák, a manőverek után, a rendes időben lesznek szabadságolva, amire már megtörtént az intézkedés. Az előirt létszám pótlása, az elmaradt ujoncozás miatt, póttartalékosok behívásával lesz egyensúlyozva.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken péltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 4/8-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déiben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— **Személyi hír.** Dr. Dellimanics Lajos főispán hivatalos utjáról visszaérkezett Nagybecskerekre. Ugyiszintén visszaérkezett ma Poroszkay Béla vármegyei főügyész is. — Dr. Perisics Zoltán polgármester hivatalos ügyben néhány napra elutazott Nagybecskerekéről.

— **A piaristák ünnepe.** A piaristák ma ünnepelték a kegyes tanítórind megalapítójának Kal. szent Józsefnek nevenapját. Ez alkalommal a nagybecskereki piarista templomban délelőtt fél 12 órákor istentisztelet volt, melyen nagyszámu

A „TORONTÁL” tárcája

Paraszti emberek.

III.

A szellem napvilágáról.

Előzködött az égi nappal és meggyőzte. Magasabbra hágott, tündöklőbb, ereje fonségében csodálatraméltóbb. Volt idő, midőn az égi nap ereje teljében ragyogott és a szellem napvilága még csak meg sem volt. Megszületett az első gondolat és evvel megfogant a szellem napvilága.

A magasba lendült, mintha szárnyak vitték volna, hogy onnan a szivekbe és az elmébe világítson, hogy világosságot keltsen, érzést fakaszson és ujabbi és ujabbi gondolkodás munkájára az embereket megindítsa. És minden támadó fény ismét reá veti világát, hogy ékes pompájában nyerjen-nyerjen.

Magyar testvéreim! Nyissuk meg a szellemi napvilág sugarának minden ház ablakához az utat.

A magyar paraszti emberben eleven és nemes lélek lakik, mely mint a szűz föld a sarjút, oly buján hányja az áttetsző tiszta gondolatokat. És a mint a selymes fű iratos a kikandikáló vadvirágtól, épen olyan himes a paraszti ember gondolkozása, az általszövött érzések csillámától.

A természet mély barázdát vágott a magyar ember lelkébe és ebbe a józanság, tiszta felfogás, becsületos érzés erősen rügyező magjait szórta el.

Boldog vagyok, hogy arccal e nép színe felé fordulva állhattam soká.

Nyilt szemébe függesztettem a tekintetemet és kiolvastam abból a következőket.

Ez a nép megművelve, a legnemesebb mag-

gal telehintve, hajladozó kalászokat ringatna nemsokára. És a kalász oly magot hullatna, melyben a szűz természetes erő frigyessülne az elvetett mag nemességével és finomságával.

A jövődö lehetséges gondolkodásnak és érzésnek oly erejét láttam e csak megvetett képben, mely ebben az elerneydt korban megfélemlit.

Gyöngességemet meggyőzte a parlagi föld megművelése iránt érzelt igaz szeretetem és beállottam földmivesnek. Hozzáálltam paraszti emberek szűz lelkeinek megműveléséhez. Először élveztem illetetlen lelkük illatát. Megfrissülve és munkát szomjuhozva, agyukba és szívéükbe bocsátottam ekém nehéz vasát. Televény föld fakadt a vas munkája nyomán, mely csak ugy áhitozta a kikelésre váró magot.

Vasárnap délután van. A marosparti surjány erdő előtti tisztásán foglaltam helyet összetobozott pár paraszti emberemmel. Ki egy hosszában nyujtózkodó tönkre, ki meg a bársonyos füre telepszik.

A fű ontja azt a bizsergő illatot, melyet az első eső zsengeje után, látszólag nagyokat pihegve, kilehel. Az erdő felől könnyű szellő lengedez, mely kezével most megborzolja, majd meg színre simítja és megringatja a fűvet. A nap kékében szórja a csacska sugarakat.

Rendre sorakozom elébük a közben ülőket és hasmánt fekvőket.

A tölem szemben ülő Kristóf Gábor tagbaszakadt földmivelő. Villanó szeme, mélyen megszántott arca gondolkodóra vall. Erős fejbéli munkája barázdálta meg. A maga lelkéből hozza elő szociális eszméit. Talpig egyéniség.

Keszeg oldalt fekszik, a jobbam felől Török Pál, a barkácsoló, a kinek a biblia tudományában való jártassága ismeretes. Egész valója szeretetével függ a szent íráson és templomot még

sem látogat meg soha. Mintha csak Hugó Viktortól tanult volna, ki azt mondotta, hogy „Nekem nem kell templom, mely a fél szeműnek szemüveg. Tiszta a szemem, én hát közvetlenül nézem az Istenemet”. A bölcselkedésnek ezer láncszemét kapesohatnók e mondatba. Egyéniség előttem az ilyen erős szemű is.

Bemutatom még Botka Imre halászbembert, ki a Jézus Urunkat követő halászkótlótt abban üt el, hogy szeretete és gondoskodása nem az egész emberiségre, hanem csak szűkobb hazájára terjed. Kuruc a szónak nemes értelmében. Olthatatlan szabadságvágya vezette a vizre, a hol a torló hullámokon kívül nincs más utban állója. Ezeket megbirja, így tehát szabad, független.

A többi társam átlagember. Míg a templom harangja vecsernyére verselt, kerültünk mi ide. Ezek az én embereim annyira hozzászóttak a természet lelkéhez, hogy attól még a templomba sem távoznak.

— Ujságot látok magánál. Olvasson abból ...

— Ni, az ujság hidege leli, vágja ketté Botka Imre szavát Kristóf Gábor.

— Lel ám, olvassa ki belőle ifur, hogy zeng e már az ég. Oly fürgeteges egy darab idő óta a vizem folyása, hogy megérzem, támad valami.

— Régi, idejét mult lap ez. Becses írásu könyvet takartam bele. Ha szivesen meghallgatnak, olvasok belőle. A maguk beszédje szerint való írás.

Féltem a választól. Hátha a kívánság láza nem tartja itten az embereimet és elszállingóznak.

— Biblia? Veti elem a szót Török Pál. A mestergerendán van nekem is egy. Sok bölcseséget szedett ki belőle.

— Nem biblia, hanem elbeszélős könyv. Versbe van ebbe sok szép mese szedve. Ezenkívül minden emberi indulat is megvan verselve. Négy-öt embernek reám szegző hámész

közönség vett részt. A misét Majtényi Géza főgimnáziumi tanár tartotta, amelyen Weninger karnagy, Wagner hitoktató, Brunner Jakab segédlelkész és Bárány Béla főgimnáziumi tanár adtak elő egyházi és hazafias énekeket. 1 órakor a rendház vendégszerető asztalánál lakomára gyülekeztek: Dr. Dellimánics Lajos főispán, Hadfy Döme kir. közjegyző, Szabó Ferenc apátországyügyi képviselő, Tóth István pénzügyigazgató, Strosz Béla városi főjegyző, Mencezer Lipót nyug. m. főpénztárnok, Franz J. L. vezérigazgató, dr. Haidegger Lajos igazgató-főorvos, dr. Brájjer Lajos szerkesztő, dr. Grandjean József, Beller István m. ügyész, Holcz Ferenc, Sóka Ignác és Hegedűs Dezső plébánosok, Wagner Nándor hitoktató, Brunner Jakab, Schipper János és Engel Ferenc segédlelkészek; a főgimn. világi tanári kara és a ház tagjai. A vendégkoszoru a legjobb kedélyhangulatban ünnepelte a piaristákat.

— **A délvidéki királygyakorlatok.** A lippai királygyakorlatok programja immár véglegesen meg lett állapítva. A király ugyanis szeptember 4-én, reggel 5 órakor érkezik Lippára és bezárólag szeptember 7-ig marad a hadgyakorlatok színhelyén. Molnár Viktor dr. temesi főispán Joánovich Sándor főjegyző kíséretében tegnap érkezett vissza a hadgyakorlatok leendő színhelyéről, a hol a szükséges intézkedések megtétele végett járt. Ugyancsak tegnap járt Lippán Sélley Sándor dr. orsz. rendőrfőnök is. Altörjái Imre II. csend. ker. parancsnok ma Ujfalura érkezett Rab Antal csendőr tiszthelyettesével és 22 csendőrrel, kiket az ottani őrszűz osztottak be szolgálattételre. A községbe tegnap tíz főnyi udvari szolgálománya is érkezett.

— **A jegyzői nyugdíjgyűlés ülése.** A torontál-vármegyei községi és körjegyzők nyugdíjintézetének választmánya augusztus hó 31-ikén délutáni 4 órakor az alispáni kisteremben ülést tart. Az ülés tárgysorozata: Özv. Augusztin Antalné nyugdíj iránti kérvénye. — Özv. Babits Jánosné végkielégítés iránti kérvénye. — Özv. Gábor Ferencné nyugdíj és nevelési járulék iránti kérvénye. — Steyer Péternek gyermeknevelési járulék iránti kérvénye. — Himessy Emil nyugdíjazás iránti kérvénye.

— **Tanügyi áthelyezés.** A vallás- és közoktatási miniszter Nagy Vilma maros-csapói állami óvónót a nagybecskereki állami óvodához jelen minőségében áthelyezte.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, özv. Bánfalvi Jánosné szül. boros-jenői Hegyessy Antonia folyó hó 24-én 62 éves korában hosszas szenvedés után Budapesten elhunyt. Az elhunytban Bánfalvi Ede máv. ellenőr, ki hosszabb ideig volt Nagybecskereken, édes anyját gyászolja. A boldogult urnót tegnap temették el Budapesten nagy részvét mellett.

— **A görög keletiek Nagyboldogasszonya.** Görög keleti szerb polgártársaink holnap ünneplik Nagyboldogasszony napját, amely alkalommal délelőtt a szokásos szertartásokkal a görög keleti templomban isteni tisztelet lesz.

— **Az időjárás.** A jó öreg Falb megjósolta, hogy a lecsapodások és zivatarok megszűnnek s alig hogy hirtelen a német tudós e meggyőződéseknek, a tegnapi és tegnapi délelőtti örült kánikula 37 fokos melegére hűs eső következett, mely mindenek legnagyobb örömeire igen kellemesen lehűtötte a levegőt. Ma reggel a nap sem bujt ki, úgy hogy csakugyan kellemes hűvös időben van részünk.

— **A polgári dalegylet évforduló ünnepe.** A „Nagybecskereki Polgári Dalegylet” szeptember hó 5-én Osvald Antal egyetemi karmester vezetése alatt saját egyetemi helyiségében (Schäffer-fele vendéglő) humoros műsorral és táncokkal egybekötött zártkörű V. évforduló alapító ünnepélyt rendez. Belépő díj személyenként 80 fillér, előre váltva 60 fillér. Jegyek előre válthatók: Bukovácztestvérek, Wilhelm Ferenc uraknál, valamint az egyetemi tagoknál. Az ünnep műsora: „Ünnepi megnyitó”, tartja Oriold Miklós. „Harcid” Szentirmay Elemértől, enekli a kar. Azonkívül Szószna K. előadása, két német kar és egy német bohózat, a melynek szereplői Mayer Lipót, Masson Anna, Reinhold Anna, Vukován István és Szószna Károly. Előadás után tánc lesz.

— **A vásárok rendje.** Jankó Ágoston alispán a vásárok időrendje dolgában a következő rendeletet intézte a megyei és városi hatóságokhoz. A nagybecskereki ipartestület azon panasszal fordult hozzám, hogy egyes vásártartási joggal felruházott községek vásárjaikat nem a belügyminiszter ur által kiadott törzskönyvben megállapított napokon tartják meg. Ezen eljárás által a vásárokat látogató iparosok károsíthatnak meg, miután bizva a min. törzskönyvben, azon napokon jelennek meg a vásártartási joggal felruházott községekben, mely a szóban forgó törzskönyvben mint vásárnapok vannak megjelölve. Ezen vizsás helyzet megszüntetése végett felhívom a Cimet, miszerint járása területén a legszigorubb hason oda, miszerint a vásártartási joggal felruházott községek a min. törzskönyvben megállapított napokon tartják meg vásárjaikat, egyben figyelmeztesse valamennyi községének előljáróságait, hogy jelen rendeletet megszegői ellen a legszigorubb megtörő eszközöket fogom felhasználni. Nagybecskerek, 1903. évi augusztus hó 13-án. Jankó, alispán.

— **Helpy özvegye meghalt.** Helpy Ignácznak, a függetlenségi párt egykori vezérének özvegye e hó 19-ikén Triesztben elhunyt. A boldogult férje halála után csak rövid ideig maradt Budapesten. Triesztbe költözött a családjához, a honnan most halála hírént jelentik.

— **Megbűntetett fapuztító.** Tarcsul Sándor nagybecskereki csaposlegény nemrégiben a vásártéren verekedés közben kitört egy fát s

azzal igyekezett ellenfeleit távol tartani magától. A rendőrség azonban a fatörédelőt bekísérte s a polgármester Tarcsul a fapuztításért 200 korona pénzbírságra vagy negyven napi elzárásra ítélte. A szigorú, de példás ítélet remélhetőleg sokakat el fog riasztani az effajta garázdalkodástól.

— **Beírás a zárdaiskolába.** A t. c. szülők és gyámok tisztelettel értesítettnek, hogy a beiratások az 1903/904-iki tanévre a Miasszonyunkról nevezett iskolánövérek vezetése alatt álló római kath. leány polgári, magán- és népiskolában szeptember 1., 2., 3-án délelőtt 8—12-ig, délután 3—5 óráig a zárda épületben tartatnak. Egyszermind becses tudomásukra hozzuk, hogy ezen tanévben a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur folyó évi május hó 25-én kelt 31.844. számú engedélye folytán a polgári leányiskolával kapcsolatosan női kézimunka-tanfolyam nyílik meg. A felállítandó két tanfolyam rendes tantárgyairól felveszik: a magyar nyelvet és irodalmat, hazai és művelődéstörténetet, földrajzt, számtant és könyvitelt; a rajzot és festést, kézimunkát, nevezetesen a fehérnemű és ruhavarrást, himzést s tetszés szerint idegen nyelveket is, meg a zenét. Szeptember 4-ikén pedig pénteken 9 órakor az ünnepélyes „Veni sancte” a plébánia templomban megtartatik, mely után az új tanév megkezdődik. Nagybecskereken, 1903. aug. 20-án. Az igazgatóság.

— **Tűz.** A szomszédos eleméri vasútállomásnál ma reggel 7 órakor egy nagy halmoz papiros kigyuladt. Az állomásnál levők a tüzlármára elősiettek s így sikerült a keletkező tüzet hirtelen eloltani. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy a tüzet néhány suhanc gyerek idézte elő, kik égő szivarvéget dobáltak a papirhalmoz közé, amitől az lángra lobbant.

— **A Mensa Academica pályázata.** A budapesti „Mensa Academica Egyesület” az 1903—1904. tanév I. felére a következő pályázatot hirdeti: 1. Az egyesület választmánya által betöltendő mintegy 150 ingyenes, illetve féldíjas ebédsegélyre. E helyekre csak tudományegyetemi hallgatók pályázhatnak. A kérvény az elnökséghez címzendő. 2. Bojár gr. Vigyázó Sándor cs. és kir. kamarás ur ö. Méltósága által betöltendő három ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre. A kérvények az alapítványozóhoz címzendők. E helyekre csak keresztény, tudományegyetemi hallgatók pályázhatnak. 3. Budapest székes főváros tanácsa által betöltendő hat, továbbá Háromszék, Torontál, Trencsén és Ungvármegye által betöltendő egy-egy, illetve kettő, — Pozsony, Szabadka és Szatmár-Németi sz. kir. városok alispánja ill. polgármestere által betöltendő egy-egy ill. három ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre. E kérvények az illető törvényhatóságokhoz címzendők, az illetékes világos feltüntetésével, a mennyiben ezen alapítványi helyekre első sorban csak az oda illetékesek tarthatnak igényt. E helyekre tudomány- és műegyetemi hallgatók pályázhatnak. Mindezen bélyegtelen kérvényekhez melléklendő: a) index v. indexmásolat (első éveseknél érettségi bizonyítvány), b) a részletekre is kiterjedő szegénységi bizonyítvány. A kérvények (az alapítványos helyekre is) az egyesület hivatalos helyiségében (IV., Molnár-

tekintete elárulta nekem, hogy nem értettek meg teljesen.

Baloldalamon guggolt egy legény ember, ki így szólalt meg:

— A szerelemtől van a könyvében valami megírva?

— Mint a fülemüle, úgy csattog a könyvem a szerelemtől.

Erre a beszédre még a deresedő öregek is tágabbra nyitották a szemüket.

— Hát olvasson már, uncol a legvénebb.

Jól esett a biztatás és kérés szó. Boldog voltam, hogy ezt a néhány embert, tulajdon saját fiával megismertethetem és nekik atyafuknak magas szárnyalását megmutathatom. Mint igyekeznek majd utána. Ez a lelkes felbuzdulás lesz az én nagy sikerem.

— Ki hallotta már kendtek közül Petőfi Sándor nevét?

A hangnak nesze sem kelt.

— Botka uram?

— Nem hallottam még ezt a nevet.

Sirtam, hogy ez a legfényesebb nap sem tűzhetette eddig nevét és égi sugarát minden lélekbe. És nevettem a dobverőket, kik hirdetik, hogy Petőfi szelleme már a nép kebléig talált utat.

Fáj az tudnom, hogy oda, a honnan elindult, még vissza nem térhetett.

Gyenge hasítást vegyen észre a szelleme, a népet körülzáró sötét falu és azon át majd csak úgy ömöl az égi fény.

— Petőfit a szerelem nemes tüze éltette. Meghevült a lángtól és azután bugyogtatta a szerelmi dalt. Ugy-e mindnyájan ismerik a szerelem érzését? Még maga is jó öreg, mi?

— Csak nem voltam mindig ilyen hamvamban hold.

— Hát ezt a maguk sok érzését, Petőfi ebben a könyvben dalba fogta. Botka uram. Petőfinak a szerelem volt az élete, de a szabadság a lelke. Az ő szavára döngött vissza, most 55 évnél előtte az ég.

Az ő ihletett lelke kifejezésére lódult meg akkor a világ. Ugy megrázta a hazát, hogy ő maga is beleszédült a forogtagba és meghalt az egyik csatában.

— Törzökös ember. Sok megbecsülés volt e két szóban, a bibliás Török Pál részéről.

— Hej, ha most egy ilyen rázat derékán kapná a világot. Megfogynánk és megélhetnénk, vélekedik Kristóf Gábor. Megtépázott sorsu volt szegény.

— Mondtam Gábor, hogy fürgeteges a víz járása. Lesz valami.

Hitele van itt minden beszédnek. Már ki is gyul Kristóf arca.

— Én, ez Török Pál, azt mondom néked Gábor, hogy a háborúság vétek. Embert kaszabolni, bárkinek örve alatt is, gyilkosság. Nincs több szavam.

— Igazság, igazság, hangzott.

A fü felénk bölintgatott, a fakadó fűzfalevél is igent integetett e szavakra. A levegő ragyogóbb színt váltott, mintha ezzel örömet akarná kifejezni Török emberséges beszédjére.

— Csapja már fel a könyvet és olvasson.

Keblemhez szoritottam a könyvet és igaz belső megindulással fohászkodtam Petőfi szelleméhez, hogy ihlessen meg.

Valami varázs ömölhetett el rajtam, mert a szempárok hirtelen erősen reám szegződtek.

Lobogó tüzet nem vetek elsőnek a lelkebe. A szerelem édes dalainál elringatom őket, hogy könnyed lépésben visszavigyem a megélemedett embereket a legénykor utjára. Ha ott leszünk, akkor lelkükbe és szívükbe harsogtatom a szabadság dalait, riadó hangon.

A méla érzéseknek utána mind tombolnak majd a szívekben a harcias indulatok.

Szesélyes kedvemben kétrét nyitottam a könyvem és tekintetem a „Szerlem vándorai” költeményre esik. Elolvastam. Utána még vagy huszat.

Madárdalnak tetszett nekem zengése a soroknak. Mintha ily emelkedett érzésekkel eddig nem büszkélkedett volna Petőfi.

Jól esett lelkemnek ez a csatlakozás.

Pár percig elhallgattam.

A csodálkozástól nem jutott szóhoz egyik emberem sem. Ki a fejét rázta, ki meg dünyögte az emlékezetében maradt sort.

A lelkesedéstől elkapatva, tovább olvastam.

Elvezettem embereimet a megénekelt természet világába, a delibábos Alföldre és a bérce Erdélybe.

Arcukról láttam, hogy meghalják a nyáj bégető szavát és az erdők lombshatráiban a madár szeszenős dalát.

Keresztül-kasul bolyongva a hazán által, benézve a szegény kunyhójába, a bilincsen szenvedő ártatlannak a tömlőcébe, megfestve még a nép millióinak áldástalan életét; beléfujtam a harsonába, mely hatalmas erővel lökte ki a dalt: „Talpra magyar”. A szívekbe és az elemekbe is markolható a költemény, mert olvasásom közben mindnyájan talpra keltek és fedetlen fővel előttem állva, hallgattak meg.

Ez a kiváló megtiszteltetése a költeménynek egy emberi ösztön kifejezése volt, mely a nagyság iránt ily módon hódol.

Megpergettem még a dobot, sőt megforgattam embereim előtt a véres kardot is.

— Isteni ember, kezdi a dicséret sorát Botka Imre.

— Az, az, helyesli a többi, Kristóft kivéve.

— Ifiur, érzem, hogy erősen megilletett engem az olvasott sok szó. Ha azonban elgondolkodom, hibát találok a sorokban. Hevesek, habzó. A nyugalmast hiába vártam, mely a megtört szegény nép szükségéről beszélné.

— Nézze Kristóf uram, Petőfi halálakor csak ifju volt. Az ifjúságban tüzesek a szenvedélyek. De figyelje meg ezt. Elolvastam a „XIX. század költői” költeményt.

utca 11. sz.) adandók be. A 2. és 3. alatti kérények beadási határideje szept. 12., az 1. alattiaké szept. 20.

Az anya rémtette. Hajmeresztő gyilkossági kísérletről írnak a Krassó-Szörény vármegyei Boldur községből, hol Czárán Mihály felesége régóta férjének kocsisával folytatott bűnös szerelmi viszonyt. A szerelmesek, miután másképp nem lehettek egymáséi, elhatározták, hogy a férjet és az asszonyt két kicsi gyermekét erőszakkal teszik el láb alól. A lelketlen asszony a családnak fel-talalt vacsorába mérget kevert, mitől csakhamar rosszul lett a férfi és két gyermeke. Csakis az orvos gyors segélynyújtásának köszönhető, hogy megmenekültek a haláltól. Az orvos azonban konstatálta azt is, hogy az ételbe mérge volt keverve, mire a csendőrség megindította a vizsgálatot és az asszonyt és kocsisát, kik mindent töredelmesen bevallottak, letartóztatta.

A Balassa-féle valódi ugorkatej a leghatásosabb angol szépitőszert, mely minden hölgynek nélkülözhetetlen. Pár nap alatt kisimítja, finomítja az arcot és teljesen eltávolítja a szőrt, folytokat, pattanást stb. arc-tisztításhoz. Egyik hölgy a másiknak ajánlja kitünőségénél fogva és ma már ismeretes, hogy jobb hatású a különféle arckenőcsöknél. Üvegje 2 korona Balassa K. gyógyszer-tárban Temesvár, hozzávaló valódi angol ugorkatej szappan 1 korona, powder 1 korona 20 fill. és 2 korona. Kapható minden gyógyszer-tárban. (2)

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Esküdtzéki tárgyalások.** A nagybecskereki kir. törvényszéknél most állították össze a november hóban megtartandó esküdtzéki tárgyalások sorrendjét, a mely a következő: November hó 2-án: Szándékos emberölés büntetvével vádolt Poczik Pál, Poczik Antal és Poczik György beadrái lakosok ügye. — November hó 4-én: Gyilkosság büntetvével vádolt Szomor István nagyszentmártoni lakos ügye. — November hó 5-én: Rablás büntetvével vádolt Petiaszku Szilárd, Petiaszku Antal és Petiaszku Pál kőbor cigányok ügye. — November hó 6-án: Szándékos emberölés büntetvével vádolt Mató János úrményházi lakos ügye. — November hó 7-én: Szándékos emberölés büntetvével vádolt Mutz Jánosné és Milánov Sztána szerbaradáci lakosnők ügye. — November hó 9-én pedig szándékos emberöléssel vádolt Szrdanov Ráda, szintén szerbaradáci lakos bűnygyében fog ítélni az esküdtzék.

§ **Játék a fegyverrel.** A nagybecskereki királyi törvényszék dr. Polgár Sándor törvényszéki bíró elnöklésével ma délelőtt tárgyalta Jankucz Damján kistoráki szolga bűnygyét, akit az ügyesség gondatlanságából elkövetett súlyos testisértes vétségével vádol. Jankucz ugyanis ez év január hó 23-án este rokonainál, Muntyán Juonéknál volt, a hol pálinka mellett beszélget-

tek. Jankucznak a zsebében éppen ekkor töltött revolver volt, a melyvel babrálgatott. Játsszadózás közben a revolver hirtelen elsült s a golyó Muntyánné karjába furódott. A sérülés azonban nem volt veszélyes, mert Muntyánné nemsokára felépült. A gondatlan Jankuczot a törvényszék 2 napi fogházra és 1 napi elzárással helyettesíthető 10 korona pénzbírságra ítélte. Kötelezte továbbá az eddig felmerült bűnygyi költségek megtérítésére. Az ítélet jogerős.

TÁVIRATOK.

A király a segéd- és inaskiállítás.

Budapest, aug. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A király ma délelőtt meglátogatta az iparcsarnokban a segéd- és inaskiállítást. A király behatóan megszemlélte a kiállítást s elismerését fejezte ki a látottak fölött.

A válság.

Budapest, augusztus 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A válság ügyében ma semmi újabb mozzanat nem merült fel s a felség nem is fogadott senkit az államférfiak közül. A király szombaton elutazik Budapestről s ha addig nem történik döntés, a válság megoldása csak szeptemberre várható.

A budapesti tüzkatasztrófa.

Budapest, aug. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Párisi Áruház épületének a romjait a tüzoltók nagy buzgalommal takarítják. Az épület megmaradt részének a tetejét ma lebontották s egyúttal szorgosan átkutatták a negyedik emeleti lakásokat. A kutatók azonban ma sem akadtak olyan nyomra, mely azt bizonyítaná, hogy az eddigi áldozatokon kívül még mások is elpusztultak volna az égő házban. A kórházban levő sebesültek állapota egyre javul s valamennyinek a felgyógyulása biztos. A halottakat, a kik egynek kivételével mind zsidók, ma délelőtt temették el valamennyit egyszerre a zsidó temető halottas házából. A temetésen óriási közönség vett részt s dr. Kohn főrabbi megható gyászbeszédrel bucsuztatta el a szerencsétlenül jártakat. Az egyik katolikus áldozatot szintén ma temették el nagy részvét mellett a Rókus-kórház halottas házából.

A katonák visszatartása.

Budapest, aug. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A hadügyminiszternek kiszolgált katonák visszatartására vonatkozó rendelete az önkényteseket s a honvédséget nem érinti. Ugy az önkényteseket, mint a kiszolgált honvédeket a rendes időben elbocsátják.

A belga király utazása.

Budapest, aug. 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Zürichből jelentik: Lipót belga király, aki Bécsbe készült, utitervét megváltoztatva, ma Zürichbe érkezett.

A forrongó Balkán.

Budapest, augusztus 27 (A „Torontál“ ered. táv.) Konstantinápolyból táviratozzák: A komité-bandák föllépése Tirnovo környékén Konstantinápolyban nagy izgalmat keltett s a szultán rögtön elrendelte, hogy nagyobb számú katonaság menjen a fenyegetett helyekre. A katonaság már utban is van s még e héten megszállja Tirnovot és környékét. Azt hiszik, hogy a katonaságnak kemény dolga lesz a bandákkal, mert ezek Tirnovóban nagy számban gyűltek össze s jól föl vannak fegyverkezve.

Határidő-üzlet.

Budapest, aug. 27. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak kisebb-nagyobb mértékben emelkedtek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték: Buza (októberre) 7.46 — — Buza (áprilisra 1904.) 7.73 — — Tengeri (augusztusra) — — — — Tengeri (májusra 1904.) 5.37 — — Zab (októberre) 5.50 — — Rozs (októberre) 6.20 — —

Budapesti gabonatőzsdé.

Budapest, 1903. augusztus 27.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	50 kilogr. ára		kilo	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	7.30	7.45	80	7.60	7.75
Pestvidéki uj	76	7.20	7.35	80	7.50	7.70
Bánsági uj	76	7.25	7.40	80	0.—	0.—
Bácskai uj	76	7.35	7.50	80	0.—	0.—
		kilo				
Rozs	uj elsőrendű	70—75	6.05	6.15		
	„ másodrendű	—	5.95	6.05		
Árpa	„ takarmány	60—62	5.50	5.70		
	„ égetni való	62—64	5.40	5.50		
	„ sörfőzésre való	64—66	0.—	0.—		
Zab	—	39—41	5.50	5.65		
Tengeri ő	bánsági	—	6.—	6.15		
	„ másnemű	—	6.15	6.25		

Nyilttér.*)

Kövid használat után nélkülözhetlen.

Igen alkalmas utazásoknál.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva.

Bizonyítvány kelt Bécsben, 1887. júl. 3-án.

nélkülözhetlen fogtisztító-szer.

Elsőrangú higiénikusok elismerik, hogy egészségünk fentartásánál nem nélkülözhető a fogak és a szájüreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hárihatók el ez által. Ennél legsikeresebbnek bizonyul a „Kalodont“, mely az antiszeptikus hatást a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kitünően egyesíti.

(68/III—5.4)

Legjobb szer az egészség fentartására

kevés bort INNI!
kevés sört INNI!
sok ROHITSCHI INNI!
templom-forrás vizet INNI!

(633/g—1.1)

Köszönetnyilvánítás.

Azon óriási kimondhatatlan fájdalom, mely bennünket a felejthetetlen drága jó feleség, anya, leány és testvér

CZÉGÉNY ANDRÁSNÉ

szül. Polereozky Józsnak

1903. évi augusztus hó 21-én váratlanul történt elhunytá alkalmával ért, némileg enyhítést talált abban az általános és élénk részvétnyilatkozatokban, amelyben úgy a helybeli, mint a vidéki nagy közönség részéről elhalmoztattunk; miért is fogadják mindazon jó barátok, kartársak, ismerősök, a község összes lakossága, valamint a vidékről nagy számban megjelentek, kik a temetésen való személyes megjelenésükkel, koszoru adományokkal, vegre mindazok, a kik szívesek voltak írásbeli és szóbeli részvétnyilatkozatokkal mérhetetlen fájdalomhoz hozzájárulni, ez uton szívből jövő hálás köszönetünket.

Tor.-Vásárhelyen, 1903. augusztus hó 25-én.

Czegény András
és a gyászoló-család.

(691—1.1)

*) Az e rovat alatt közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

Ismerik olvasóim az utolsó előtti szakasz néhány sorát? Megújítom az emlékezetükben.

Ha majd a bőség kosarából
Mindenki egyaránt vehet,
Ha majd a jognak asztalánál
Mind egyaránt foglal helyet,
Ha majd a szellem napvilága
Ragyog minden ház ablakán:
Akkor mondhatjuk, hogy megálljunk,
Mert itt van már a Kánaán!

— Lelkem szentjéül fogadom Petőfit és imádságomul ezt a pár sort. Mondja el még egyszer.

Harmadszor már Kristóf Gábor szavalta el a szakaszt, örömtől reszkető hangon.

Megéri-e a világ a Kánaán eljövételét?

Ha a tiszta szeretet vallása megüli diadalát a földön, akkor igen. Testvéreknél egyenlő a jog, egyenlően van megosztva a bőség és az élvezet a szellem napvilágából.

Emberek, legyünk testvérek!

— Ifiur, szólal meg Török Pál, illő tisztelettel megköszönjük, hogy felénk fordította a szellem napvilágát. Ad annyi meleget és életet, mint az égi nap. Áldja meg magát az Isten.

— Magukat is, mindnyájukat. Vasárnap gyűjenek ismét ide, de többedmagukkal. A szellemi napvilágnak déli hevében is akarom magukat megfürösztetni.

— Itt leszünk sokan, mondja az egyik.

Török Palé volt az utolsó szó:

— Am akkor a templom sinyli meg a felolvasásokat. Hála az Égnek, a lelkünk nem. És ez a fő. Isten velünk.

Szerre oszoltunk. Ki erre, ki arra tartott. Megelégedetten mentem haza. Miben is áll a földműves első munkája? Barázdát húzni. Meghuztam. Az első napra kötelelősemet hiven teljesíttem.

Ha a biztatásnak jelét tapasztalom, szives örömet megírom azt a hatást is, a melyet Arany, Katona és a költők fejedelme Shakspeare költészete gyakorolt a körömbé gyűlt paraszti emberekre.

Dalos Dani.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1903. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 48 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

UJDONSÁG!

Ecet-essencia, valamint

uj ecet.

A legjobb és legkedveltebb ecet az ételek besavanyításához a kellemes íze végett. Szép tiszta fehér színű és nem festett, mint a legtöbb ecet. Főelőnye még az is, hogy ezen ecettel besavanyított uborkák és paprikák nem puhulnak meg, hanem keménységüket megtartják és nem penészednek.

Ára

literenként:
az uj ecet-lényeg 12 f.
az uj ecet 6 fillér.

Az ismételtárusítóknak
olcsóbban számítom.

Kapható

**Gligorijevity
Jóca,**

liszt- és
fűszerkereskedőnél

Nagybecskerek.

Buzatér.

(685-14.2)

ad 110.168/c I. b. sz. 1903.

M. kir. államvasutak.

HIRDETMÉNY.

Osztrák-magyar, nyugatmagyar-osztrák, délnyugatosztrák-magyar, gács-magyar, magyar-adriai és magyar-boszniai vasuti kötelek.

Reexpedicionális kedvezmény a verseci takarékpénztár verseci tárházába beraktározott gabona stb. után.

A verseci takarékpénztár által Versec állomáson létesített és nevezett állomással vágányösszeköttetésben levő tárházakba vasuton érkező és onnan a betárolás napjától számított 12 hónapon belül vasuton továbbítandó gabona, hüvelyes-, olajmag-, olajpogácsa-, olajpogácsaliszt- és örlemény-küldeményekre teljes kocsirakományokban, a Magyarország és Ausztria tárházaiába betárolt és azokból reexpediált áruk kezelésére és elszámolására 1899. évi január 1-től érvényes határozmányok fentartása mellett, az osztrák-magyar, nyugatmagyar-osztrák, délnyugatosztrák-magyar, a gács-magyar, a magyar-adriai és a magyar-boszniai vasuti kötelekforgalomban a reexpedició kedvezménye engedélyeztetik.

Megengedtetik továbbá a fuvarlevelekben azon céget is megnevezni, mely a küldemény tulajdonosa, illetve közvetítője gyanánt szerepel.

A közvetlen díjtételeken kívül 100 kilogrammonként még 3 fillér reexpedicionális illeték fog felezámitatni.

A reexpedició kedvezményéből kizártnak oly küldemények, a melyek utirány előírást tartalmazó fuvarlevelekkel adatnak fel.

Budapest, 1903. augusztus 15.

A m. kir. államvasutak Igazgatósága
a részös vasutak nevében is.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Orvosi vélemény

a kénmentes **Ilona** ártézi vízről.

Kézmárczky Tivadar dr., Wagner János dr. és Angyán Béla dr. egyetemi tanárok, a kénmentes „Ilona” ártézi vízről szóló véleményükben mondják, hogy az feltétlenül bakteriummentes. Járványos betegségek fellépténél, a mikor a vízvezeteki, vagy kútviz az egészségre ártalmas lehet, annak élvezete nagyon ajánlható.

O O O (600-20.16)
Kapható majdnem az összes vendéglő-, fűszer- és eszmegekereskedésekben.

Árak házhoz szállítva:

1/2 liter töltés	14 fillér.
1 " "	22 " "
1 1/2 " "	28 " "
2 " "	34 " "

Megrendelések KLEIN IZIDOR úrnál Nagybecskerek, Gimnázium-utca 412. eszközölhetők

Telefon 74.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.

15344. kig. szám 1903.

690-1.1

Zárt ajánlati hirdetmény.

Nagybecskerek r. t. város tanácsa a városi irodák részére 1904. év január 1-vel kezdődő 6 éven át szükségelendő nyomtatványok, továbbá papír, író és irodai szerek szállításának biztosítása céljából zárt ajánlati versenyt ír ki

Felhívja vállalkozni szándékozókat, hogy ajánlatukat 1903. évi szeptember hó 14-nek déli 12 órájáig a városi polgármesteri hivatalban beadják.

Megjegyeztetik, hogy a nyomtatvány-szükségletre külön adandó be az ajánlat, míg a többi szükségletre együttesen s minden ajánlat 1 korona bélyeggel és 200 korona óvadékkal látandó el.

A szállítási feltételek a városi II. tanácsnoki irodában betekintheők.

Nagybecskereken, 1903. évi augusztus hó 24-én.

Dr. Perisics Zoltán,
polgármester.

SOK PÉNZT!

1000 koronát is havonta szerezhet bárki becsületes uton. (Mellékletekkel együtt is.)
Bővebb felvilágosítást következő címen kell kérni:

„Reell 72”
Annoncen-Abteilung des „Merkur”
Stuttgart, Bergstrasse.

1718. szám 1903.

(92-2.1

Árverési hirdetmény.

Alólirott községi előljároság ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező 2 darab sertéskan f. évi szeptember hó 10-én d. e. 10 órakor a község házában tartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 160 korona.

Magyar-Itteben, 1903. augusztus hó 26 án.

D. Bodó Mátyás,
jegyző.

Simon Péter,
bíró.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK A

„TORONTÁL”

KIADÓHIVATALÁBAN.

476. végrh. sz. 1903.

688-1.1

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. járásbírósnak 1903 évi V. 642. sz. végzésével Anna Ernő dr. nagybecskereki ügyvéd által képviselt özv. Nonn Sándorné mint kk. Nonn Ferenc gyámja felperes részére Gaál Kálmán gyógyszerész alperes ellen 72 kor. tökekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 892 koronára becsült ingóságokra a nagybecskereki kir. bíróság 1903. V. 642/3. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Német-Écskán leendő megtartása határidőül 1903. évi szeptember hó 3. (három) napjának d. e. 8 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztassák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagybecskereken, 1903. évi aug. hó 18. napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

2 kisebb diák

vagy

polgáriskolai leány

egy uri háznál

teljes ellátásra felvétetik

Luther-utca 5. házzszám,
az evangélikus templom mellett.

(684-3.2)

107.975/903. sz.

Magyar kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

Alólirott igazgatóság a magyar királyi államvasutak menetjegy-nyomdájában, illetve műhelyeiben 1904. évben, esetleg 1905. és 1906. években szükséges bőrru anyagok, nevezetesen: szines hasított birkabőrök, őzbőrök, fényes-, fuvó-, gépszij-, talp- és timsós bőrök, kész géphajtó szjak, különféle bőrből készült portácsák stb. szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázat tárgyát képező anyagokat és azok egy évi mennyiségét feltüntető ajánlati űrlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlat-tételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás valamennyi hazai- és horvát-szlavonországi kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető és az alólirott igazgatóság „Anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál” (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. sz. II. emelet 48. ajtószám alatt) díjtalanul kapható.

Az előírt módon kiállított, ivenként egy kor. m. kir. okmánybéllyeggel ellátott ajánlatok, az ivenkint 30 filléres m. kir. okmánybéllyeggel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt, lepecsételve legkésőbbben f. évi szeptember hó 18-ának déli 12 órájáig a fentemlített szakosztálynál benyújtandók, vagy posta útján odaküldendők. Az ajánlat borítéka e felirással látandó el: „Ajánlat 107975/903. számhoz.”

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó cikkek egy évi értékének 5% ka legkésőbbben folyó évi szeptember hó 17-ének déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak budapesti központi főpénztáránál, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Budapest, 1903 évi agusztus hóban.

(3-3)

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)